

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Müzik Eğitime İlişkin Görüşleri*

Pre-Service Teachers' Opinions on Music Education

Mustafa OYMAKCIER **

Özlem ÖZALTUNOĞLU ***

Öz

Bu çalışmada; sınıf öğretmeni adaylarının müzik eğitime ilişkin görüşlerinin incelenmesi amacıyla ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunda 2018-2019 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında, Çukurova ve Mersin Üniversitelerinin Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında 2, 3 ve 4. sınıfta okuyan 63 öğrenci yer almaktadır. Araştırma kapsamında sınıf öğretmeni adaylarının, beş bölümden oluşan "Sınıf Öğretmeni Adaylarının Müziğe ve Müzik Eğitime İlişkin Görüşleri" (SÖAMİG) anketinden aldıkları ortalama puanlar, cinsiyet, yaş aralığı, okumakta olduğu üniversite ve sınıf, müzik aleti çalma durumu, okuduğu bölümü sevmeye durumu ve çocuklarla iletişimi açısından t-testi ve ANOVA analizleriyle ayrı ayrı karşılaştırılmıştır. Yapılan analizler sonucunda; çalışma grubunun genel olarak müziğe ilişkin görüşlerinin, müzik dersine ve müzik eğitiminin çocuklar üzerindeki etkilerine ilişkin görüşlerinin, müzik eğitiminde materyal kullanımı ve değerlendirilmesine ilişkin görüşlerinin orta düzeyde olumlu olduğu; müzik dersini öğretme yeterliklerine ilişkin görüşlerinin ve aldıkları müzik eğitime ilişkin görüşlerinin yüksek düzeyde olumlu olduğu tespit edilmiştir. Çocuklarla kolay anlaştığını belirten öğrencilerin aldıkları müzik eğitime ilişkin görüşlerinin, çocuklarla pek anlaşamadığını söyleyen öğrencilerden $p<.035$ düzeyinde farklılaştığı; müzik eğitiminde materyal kullanımı ve değerlendirilmesine ilişkin kız öğrencilerin görüşlerinin erkek öğrencilerden $p<.014$ düzeyinde, okuduğu bölümü seven öğrencilerin sevmeyen öğrencilerden $p<.003$ düzeyinde farklılaştığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmenliği, öğretmen adayları, müzik eğitimi.

Abstract

This study aimed to investigate university students' who studying at the department of primary education the views about music education. The research method used for this particular study is the survey model. The universe of the research consists of pre-service teachers who are studying at Çukurova and Mersin Universities Faculty of Education Class Education Department, during spring semester of 2018-2019 academic year. The sample of the research consists of 63 pre-service teachers who are studying at the second, third and fourth grade levels. In the scope of the research, pre-service teachers' average scores obtained from the five-part survey named "Pre-Service Teachers' Opinions on Music and Music Education" were compared with gender, age range, university and class which studying, the situation of playing musical instrument, the situation of liking school, and the situation of communicating with children by t-test and ANOVA. It has been observed that the view of pre-service

* Bu araştırma "Sınıf Öğretmeni Adaylarının Yaşamlarında Müziğin Yeri ve Müzik Eğitime İlişkin Görüşleri" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

** Öğr. El., Çukurova Üniversitesi, Eğitim <fakültesi>Adana-Türkiye, e-posta: mustafaoymakcier@gmail.com

*** Doç.Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas-Türkiye, e-posta: ozozaltun@gmail.com

teachers in the sample of study about music, about music lesson and the effect of music education in children, about materials and evaluation in music education is moderately positive; about music education they take and about their competency of music teaching is highly positive. Students who said he has an easy understanding with children have more positive view about the music education they take ($p<.035$). Female students' and students' who like the department they study have more positive view about materials and evaluation in music education ($p<.014$).

Keywords: Classroom teacher, pre-service teacher, music education.

GİRİŞ

Sınıf öğretmeni, bireyin eğitim yaşantısında en önemli izleri bırakan kişidir. İlkokul öğrencisi için bazen yanlışlıkla *anne* ya da *baba* diyerek seslendiği, ailesinin dışındaki yeni bir ebeveyn gibidir. Sınıf öğretmenin öğrencileriyle kurduğu ilişki öncelikle sevgiye dayanır. Bu sevginin devamında öğrenci bulunduğu sınıfa ilişkin aitlik duygusu geliştirmeye başlar. Sınıfını ve öğretmenini sahiplenir. Artık *ben* yerine *biz* demeyi tercih etmeye başlar.

İlkokul öğrencisinin gözünde sınıfı bir takımdır ve her takımda olduğu gibi kendi sınıfında da bazı üyeler diğerlerinden belli özellikleriyle farklılaşır. Kimi sınıf arkadaşları matematikte daha başarılıdır. Kimi ise uzun şiirleri diğerlerine göre daha hızlı ezberler. Bir sınıf arkadaşı okul maçında gol atamamıştır ama çizdiği resimler hep beğenilir ve sınıf duvarlarında panolarda sergilenir. Diğer bir sınıf arkadaşı da okul müsameresinde en beğenilen şarkıları söylemiştir. Kendisi her alanda öne çıkan bir öğrenci olmasa da sınıf arkadaşlarının farklı alanlardaki başarısının bilincindedir. Sınıf öğretmenin; öğrencilerin sahip olduğu farklılıkların bilincinde olması, bu farklılıkları ortaya çıkaran yeteneklerin geliştirilmesini desteklemesi, gerek başarılı bir sınıf ortamı oluşturmada gerekse kendine güven duyan bireyler yetiştirmede atılacak en önemli adımdır. Bu noktada sanat eğitimi sınıf öğretmenin vazgeçilmez yardımcısı olacaktır.

Deliduman'ın (1999: 61) deyişiyle sanat eğitimi; çevreye karşı duyarlı, paylaşmasını bilen, duygu, düşünce ve eylemlerinde girişimci olabilen, yaratıcı, kendine güvenli insan tipi yetiştirmede büyük öneme sahiptir. Sağlıklı bir kişilik gelişimi için sanat eğitiminin gerekliliğini vurgulayan Yıldız (2002), bu yolla bireyin kendine güven duygusu kazandığını, sanat eğitimi ve ona ilişkin etkinliklerin bireyi birçok karmaşık ve zararlı duygulardan ve iç çatışmalardan arındırdığını söylemektedir. "Sanat eğitimi sürecinde engellemelerden kurtulan birey, baskı altında tuttuğu duygularını açığa vurarak kendini ifade etme fırsatı bulur. Böylece çok yönlü düşünebilen, düşündüklerini rahatça aktarabilen, başkalarının düşüncelerini olduğu gibi benimsemeyen bir kişilik geliştirir" (Yağışan ve diğerleri, 2006: 597-598).

İlköğretimin, bireyin yaşamında, akademik temellerin atıldığı önemli bir aşama olduğunu dile getiren Pehlivan'a (2008) göre, ilköğretim düzeyinde alınan bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklar, bireylerin sonraki yaşantıları üzerinde oldukça etkilidir, sınıf öğretmenlerinin ve niteliklerinin önemi ise inkâr edilemez. Nitelikli öğrenciler, nitelikli öğretmenlerin elinde yetişir. Sınıf öğretmeninden, sanatın ve sanatın bir dalı olarak müziğin, öğrencinin kişiliği üzerindeki etkisinin bilincinde olması beklenir.

Müzik duygu ve düşünceleri seslerle ifade etme sanatıdır. İnsan yaşamı boyunca müzikle iç içedir. Işıktaş ve Tanar'a (2015: 33) göre müzik yoluyla bireyler, erken yaşlardan itibaren kültürel benliklerini kazanır. "Okul öncesi eğitim kurumlarından, yüksekokul sonuna değin her derecedeki okullarda eğitim-öğretim amacıyla yapılan müzik ders ve etkinliklerine 'Okul

Müzik Eğitimi' denir. Bu eğitimin amacı, toplumların müzik kültürü bakımından geliştirilip biçimlendirilmeleri ve çağdaş düzeyde ulusal müzik zevkinin yaygınlaştırılması olarak açıklanabilir" (Çiçek, 2000).

İlk öğretmen Okulları, Köy Enstitüleri, İki Yıllık Eğitim Enstitüleri, Eğitim Yüksekokulları ve günümüzdeki haliyle Eğitim Fakülteleri bünyesinde verilen sınıf öğretmeliği eğitiminde, Ada'nın (2001: 3) deyişiyle müzik eğitimi "genel müzik eğitimine dayalı veya onunla iç içe olan kendine özgü bir mesleksi müzik eğitimi" niteliğindedir. Aşağıdaki paragraflarda; sınıf öğretmenleri ve sınıf öğretmeni adaylarının ilkokullarımızda verilen müzik eğitimiyle, müzik bilgi-becerileri ve müziğe ilişkin görüşleriyle ilgili yapılmış olan araştırmalardan örnekler sunulmuştur.

Bursa'da Göğüş'ün (2008), İzmir'de Kocabaş'ın (2000), Ankara'da Şenler'in (2014) ve Karan'ın (2008), Erzincan'da Köşreli'nin (2012), Aydın'da Çilingir'in (2012), Diyarbakır'da Okan'ın (2010), Kırıkkale'de Şahin'in (2009), Eskişehir'de Yünlü'nün (2002) ve Uşak'ta Şahin'in (2002) anket yoluyla veri topladıkları araştırmalarında, sınıf öğretmenlerinin müzik eğitimi konusunda kendilerini yeterli görmediklerini, müzik öğretiminde gerek kurumlarından gerekse kendilerinden kaynaklanan sorunlarının olduğu, çoğu araştırmada sınıf öğretmenlerinin müzik eğitimi ile ilgili hizmet içi eğitime ihtiyaç duyduklarını belirttikleri vurgulanmaktadır.

Uşak il merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşlerini aktaran Şahin'in (2002) araştırmasında sınıf öğretmenlerinin, müzik dersini müzik öğretiminde uzmanlaşmış branş öğretmenleri tarafından verilmesini söyledikleri aktarılmaktadır. Ankara'nın Yenimahalle ilçesinde görev yapan sınıf öğretmenleriyle yapılmış olan Şenler'in (2014) araştırmasında ise ankete katılan sınıf öğretmenlerinin %61'inin lisans eğitimini eğitim fakültesi dışında diğer fakültelerde tamamlamış olduğu görülmektedir.

Dokuz farklı şehirde, 2000-2012 yılları arasında yapılmış olan bu araştırmalar, ülkemizde ilkokullarda uygulanan müzik eğitiminin durumunu ortaya koymaktadır. Öğretmenlik mesleğine hazırlanmakta olan sınıf öğretmeni adaylarının, aldıkları müzik eğitiminin durumu, müzik öğretimine ilişkin tutumları, öz yeterlik inançları, müzik eğitimi ve öğretimi konusundaki donanımlarını inceleyen araştırmalar aşağıda sıralanmıştır.

Çelik'in (2018) araştırmasında, Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Sınıf Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim gören öğrencilerle, ilişkisel tarama modelinde bir çalışma yürütülmüştür. Araştırma sonucunda Çelik, müziğin öneminin öğrencilere yeteri kadar hissettirilmesi, ebeveynlerin bu konuda bilinçlendirilmesi ve anlamlı farklılıkların nedenlerinin derinlemesine araştırabilmesine imkân sunan nitel çalışmaların yapılması gerektiğini önermektedir.

Özden'in (2017) araştırmasında, okulöncesi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin aldıkları müzik eğitimi/öğretimi derslerinde uygulanan yöntem ve uygulamaların neler olduğu; öğrenciler tarafından cevaplandırılan anket yardımı ile bu yöntem ve uygulamaların yeterliliği/yetersizliği ortaya konulmaya çalışılmıştır. Kocaeli Üniversitesi Eğitim Fakültesi sınıf ve okulöncesi öğretmenliği öğrencileri ile yürütülen araştırmanın sonuçları göre; ders işlenen *sınıfın fiziksel şartlarının yetersiz olduğu*, lisans programı boyunca *toplam dönem olarak alınan müzik dersinin ve ders saatinin yeterli olduğu*, *ders içeriğinin ve dersin işlenişinin* amacına uygunluğunun kısmen yeterli olduğu, *ders içerisinde kullanılan çalgıların alanlarına*

uygun olduğu, kullanılan enstrümanların ve verilen nota eğitiminin kısmen yeterli olduğu, derste performansa ayrılan sürenin az da olsa yeterli olduğu görülmüştür.

Sungurtekin (2016) araştırmasında, müzik ve müzik öğretimi derslerinde sınıf öğretmeni adaylarının kazanması gereken müzik eğitimi yeterliklerini, öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda saptamayı ve sınıf öğretmeni adaylarının yeterlikleri önemli bulma ve kazanma durumlarına ilişkin görüşlerini toplamayı amaçlamıştır. Araştırmada öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda MEB sınıf öğretmeni özel alan yeterliklerinden sanat ve estetik yeterlik alanı, müzik eğitimi yeterlikleri açısından değerlendirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye'deki devlet üniversitelerin eğitim fakültelerinin sınıf öğretmeni yetiştirme programında öğrenim gören üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında geliştirilen ölçme aracı sınıf öğretmeni adaylarına uygulanmıştır. Araştırma bulgularına dayalı olarak müzik ve müzik öğretimi dersindeki yeterlikleri önemli bulma ve yeterlikleri kazanma durumuna ilişkin genel ortalama puanları arasında anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Sungurtekin bu sonuca dayanarak, öğretmen adaylarının yeterlikleri önemli bulunduğunu, ancak yeterlikleri kazanıma yeterince dönüştüremediklerini söylemektedir.

Taş (2011) araştırmasında, sınıf öğretmeni adaylarının, müzik dinleme alışkanlıklarını belirlemeyi amaçlamıştır. Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği 2. sınıf öğrencileri ile öntest-sontest kontrol gruplu modelde yapılan araştırmanın sonuçlarına göre; sınıf öğretmeni adaylarının klasik batı müziğine ilişkin tutumlarının kararsızlık ile katılma arasında olduğu saptanmıştır. Sontestten alınan puanlar, deney grubunun klasik batı müziğine ilişkin tutumunda istatistiksel olarak anlamlı bir artış olduğunu göstermiştir.

Çelik (2001) araştırmasında, Gazi Üniversitesi, Ankara Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesinde okuyan sınıf öğretmenliği öğrencilerine müzik eğitimi ve öğretimi konusundaki donanımlarını incelemek amacıyla anket uygulamıştır. Araştırma sonucunda; sınıf öğretmeni adaylarının şarkı söyleme ve çalma donanımlarının, müzik bilgisi donanımlarının ve müzik öğretimi konusundaki donanımlarının yetersiz olduğu görülmüştür.

Mete (2019), *Kodaly yönteminin sınıf öğretmeni adaylarının müziksel bilgi ve becerilerine etkisi* başlıklı yüksek lisans tezinde; sınıf öğretmeni adayları ile yarı deneysel bir çalışma yürütmüştür. Deney ve kontrol gruplarına öncelikle müziksel işitme testi uygulanmıştır. Deney grubunun çalışma programında, Kodaly yönteminde yer alan materyallerden yararlanılarak hazırlanan sekiz haftalık müzik ders planları kullanılmıştır. Çalışmada, müziksel işitme testi, temel müzik bilgisi testlerine ait puanlar analiz edilmiştir. Araştırmanın sonunda Mete, Kodaly yöntemiyle hazırlanan ders planları doğrultusunda deney grubundaki öğrencilerin müziksel işitme ve temel müzik bilgileri konusunda gelişim gösterdiklerini belirtmiştir.

Hardalaç'ın (2012) *öz-düzenlemeli öğrenme yönteminin çalgı eğitimi boyutunda bireysel çalışma sürecine etkisi: Gazi Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı örneği* başlıklı yüksek lisans tezinde, öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; öz-düzenlemeli öğrenme yöntemiyle çalgı eğitimi verilen deney grubunun son testlerde, hedef belirleme, kendine rehberlik etme, strateji kullanma ve çalgılarını etkili kullanma gibi davranışlarda kontrol grubu öğrencilerine göre daha başarılı oldukları görülmüştür.

Amasya, Kocaeli, Gazi, Afyon Kocatepe, Ankara ve Hacettepe üniversitelerinde gerçekleştirilmiş olan bu araştırmalarda; sınıf öğretmeni adaylarının aldıkları müzik

eğitiminin durumu, müzik öğretimine ilişkin tutumları, öz yeterlik inançları, müzik eğitimi ve öğretimi konusundaki donanımları sorgulanmıştır. Araştırmaların sonuçlarında genel olarak sınıf öğretmeni adaylarının yeterliklerinin düşük olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra yukarıda bahsedilen *Kodaly yöntemi* ve *öz-düzenlemeli öğrenme yöntemi* uygulanarak yapılmış olan araştırmaların sonuçları, sınıf öğretmeni adaylarının müzik öğretimi ve çalgı çalma becerilerinin bu yöntemlerle olumlu yönde geliştiğini ortaya koymaktadır.

Araştırmanın Amacı

2018-2019 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında, Çukurova ve Mersin Üniversitelerinin Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında okuyan 2, 3 ve 4. sınıf öğrencileriyle sınırlandırılmış olan bu çalışmada; sınıf öğretmeni adaylarının müzik eğitimine ilişkin görüşleri konu edilmiştir. Bu amaçla aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır:

1. Sınıf öğretmeni adaylarının *müziğe ilişkin genel görüşleri*, çalışma grubunun tanımlayıcı özellikleri açısından ne düzeyde farklılaşmaktadır?
2. Sınıf öğretmeni adaylarının *müzik dersine ve müzik eğitiminin çocuklar üzerindeki etkilerine ilişkin görüşleri*, çalışma grubunun tanımlayıcı özellikleri açısından ne düzeyde farklılaşmaktadır?
3. Sınıf öğretmeni adaylarının *aldıkları müzik eğitime ilişkin görüşleri*, çalışma grubunun tanımlayıcı özellikleri açısından ne düzeyde farklılaşmaktadır?
4. Sınıf öğretmeni adaylarının *müzik eğitiminde materyal kullanımı ve değerlendirilmesine ilişkin görüşleri*, çalışma grubunun tanımlayıcı özellikleri açısından ne düzeyde farklılaşmaktadır?
5. Sınıf öğretmeni adaylarının *müzik dersini öğretme yeterliklerine ilişkin görüşleri*, çalışma grubunun tanımlayıcı özellikleri açısından ne düzeyde farklılaşmaktadır?

YÖNTEM

Araştırmada sınıf öğretmeni adaylarının müzik eğitimine ilişkin görüşlerinin incelenmesi amacıyla ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. "Tarama modeli geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle resmetmeyi esas almaktadır" (Karasar, 2004: 34). Çukurova ve Mersin Üniversitelerinde eğitim alan sınıf öğretmeni adaylarının müzik eğitimi alanındaki durumu ilişkisel tarama modeliyle incelenmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Çukurova ve Mersin Üniversitelerinin Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında okuyan öğrencilerinden oluşmaktadır. Tablo 1'de çalışma grubunun cinsiyet, yaş aralığı, okumakta olduğu üniversite ve sınıf, müzik aleti çalma durumu, okuduğu bölümü sevme durumu ve çocuklarla iletişimi açısından dağılımı verilmiştir.

Tablo 1. Çalışma Grubunun Özellikleri

Cinsiyet	f	%
Kız	41	65,1
Erkek	22	34,9
<i>Toplam</i>	63	100,0
Yaş aralığı	f	%
21 ve daha küçük yaştakiler	39	61,9
22 ve daha büyük yaştakiler	24	38,1
<i>Toplam</i>	63	100,0
Okumakta olduğu üniversite	f	%
Mersin Üniversitesi	29	46,0
Çukurova Üniversitesi	34	54,0
<i>Toplam</i>	63	100,0
Okumakta olduğu sınıf	f	%
2. Sınıf	28	44,4
3. Sınıf	26	41,3
4. Sınıf	9	14,3
<i>Toplam</i>	63	100,0
Müzik aleti çalma durumu	f	%
Evet	32	50,8
Hayır	31	49,2
<i>Toplam</i>	63	100,0
Okuduğu bölümü sevme durumu	f	%
Evet	59	93,7
Hayır	4	6,3
<i>Toplam</i>	63	100,0
Çocuklarla iletişimi	f	%
Kolay anlaşırım ve çocukları severim	58	92,1
Pek anlaşılamam	5	7,9
<i>Toplam</i>	63	100,0

Çalışma grubunun büyük çoğunluğunu kız öğrenciler (%65,1) oluşturmaktadır. Yaş ortalamaları açısından 21 ve daha küçük yaştakilerin sayısı (%61,9), 22 ve daha büyük yaştaki öğrencilerden (%38,1) daha fazladır. Çalışma grubunda Mersin Üniversitesinde okuyan 34 (%46), Çukurova Üniversitesinde okuyan 29 öğrenci (%54) yer almaktadır. Bu öğrencilerin 28'i (%44,4) ikinci sınıfta, 26'sı (%41,3) üçüncü sınıfta, 9'u da (%14,3) dördüncü sınıfta okumaktadır. Çalışma grubunun yarısı (%50,8) bir müzik aleti çaldıklarını söylemiştir. Öğrencilerin 4'ü (%6,3) okuduğu bölümü sevmediğini, 59'u da (%93,7) sevdiğini belirtmiştir. Çocuklarla iletişimleri açısından; 5 öğrenci (%7,9) çocuklarla pek anlaşamadığını, 58 öğrenci ise (%92,1) çocukları sevdiğini ve kolay anlaşabildiğini söylemiştir.

Veri Toplama Araçları

Verilerin toplanmasında "Sınıf Öğretmeni Adaylarının Müziğe ve Müzik Eğitimine İlişkin Görüşleri" (SÖAMİG) anketi kullanılmıştır. Beşli likert tipi bir ölçek olan SÖAMİG anketi beş başlık altında toplanan 60 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte yer alan maddelerin her biri; kesinlikle katılmıyorum (1), katılmıyorum (2), az katılıyorum (3), katılıyorum (4) ve kesinlikle katılıyorum (5) şeklinde derecelendirilmiştir. Ölçekten elde edilen puan ortalamaları 0-29 arası olumsuz, 30-44 arası orta düzeyde olumlu, 45-60 arası yüksek düzeyde olumlu olarak sınıflandırılmıştır. Araştırmacı tarafından öğrencilerle birebir görüşme yapılarak uygulanmış olan SÖAMİG anketinin cronbach alpha güvenilirlik katsayısı .71 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin birinci bölümünde çalışma grubunun müziğe

ilişkin genel görüşlerinin incelendiği sekiz maddeye, ikinci bölümde müzik dersine ve müzik eğitiminin çocuklar üzerindeki etkilerine ilişkin görüşlerin incelendiği on üç maddeye, üçüncü bölümde sınıf öğretmeni adaylarının aldıkları müzik eğitimine ilişkin görüşlerinin incelendiği on dört, dördüncü bölümde müzik eğitiminde materyal kullanımı ve değerlendirilmesine ilişkin görüşlerinin incelendiği sekiz, beşinci bölümde de müzik dersini öğretme yeterliklerine ilişkin görüşlerinin alınması amacıyla on yedi maddeye yer verilmiştir.

Verilerin Analizi

SÖAMİG anketi ile elde edilen veriler çalışma grubunun cinsiyet, yaş aralığı, okumakta olduğu üniversite ve sınıf, müzik aleti çalma, okuduğu bölümü sevme ve çocuklarla iletişim durumu açısından ilişkisiz ölçümler t-testi ve ANOVA ile değerlendirilmiştir. Testlerde istatistiksel anlamlılık düzeyi $p < .05$ olarak alınmıştır.

BULGULAR

Araştırma bulguları, çalışma grubunda yer alan sınıf öğretmeni adaylarının müzik eğitimine ilişkin görüşlerinin incelenmesi amacıyla belirlenmiş olan alt problemlerle başlıklandırılarak sunulmuştur.

Çalışma Grubunun Müziğe İlişkin Genel Görüşlerinin Karşılaştırılması

Araştırmanın birinci alt probleminde “Sınıf öğretmeni adaylarının müziğe ilişkin genel görüşleri, çalışma grubunun tanımlayıcı özellikleri açısından ne düzeyde farklılaşmaktadır?” sorusuna yanıt aranmıştır. Tablo 2’de çalışma grubunun SÖAMİG anketinin birinci bölümüne vermiş oldukları yanıtların puan ortalamaları görülmektedir.

Tablo 2. Çalışma Grubunun Müziğe İlişkin Genel Görüşleri

Maddeler	Ort±ss
Ders çalışırken müzik dinlemeyi severim.	3,36±1,48
Çocukların dinlediği müzik tarzı, yaşadığı çevreyi ve kişilik özelliklerini yansıtır.	3,80±1,04
Müziğin ruhu dinlendiren bir sanat olduğunu düşünüyorum.	4,60±0,75
Severek yaptığım etkinlikler listesinde müzik dinlemek ilk üçe girer.	4,44±0,71
Duygu ve düşüncelerimizi dinlediğimiz müzik tarzı ile ifade ettiğimizi düşünüyorum.	4,28±0,86
Müziğin kelimelere sığmayan konuşmanın ve iletişimin en güzel yolu olduğunu düşünüyorum.	4,30±1,01
Müzik dersinde çocukların ilgisini arttırabilmek için güncel şarkıların takip edilmesi gerekir.	3,77±1,15
Çocukların dinlediği müzik tarzı araştırılarak ruhsal ve psikolojik durumları çözümlenebilir.	4,09±1,02
<i>Toplam</i>	<i>32,68±4,26</i>

Çalışma grubunun; SÖAMİG anketinin birinci bölümüne verdikleri yanıtların puan ortalaması $32,68 \pm 4,26$ ’dır. Bu bulgu çalışma grubunun genel olarak müziğe ilişkin görüşlerinin orta düzeyde olumlu olduğu şeklinde yorumlanabilir. Müziğe ilişkin görüşlerin, çalışma grubunun tanımlayıcı özellikleri açısından ne düzeyde farklılaştığını sorgulamak amacıyla t-testi ve ANOVA analizleri yapılmıştır. Tablo 3’te çalışma grubunun müziğe ilişkin genel görüşlerinin; cinsiyet, yaş aralığı, okumakta olduğu üniversite ve sınıf, müzik aleti çalma durumu, okuduğu bölümü sevme durumu ve çocuklarla iletişimi açısından ne düzeyde farklılaştığını belirlemek üzere yapılmış olan t-testi ve ANOVA sonuçları sunulmuştur.

Tablo 3. Çalışma Grubunun Müziğe İlişkin Genel Görüşlerinin Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ort±ss	t	p*
Kız	41	33,04±4,38	.929	.357
Erkek	22	32,00±4,04		
Yaş aralığı	n	Ort±ss	t	p*
21 ve daha küçük yaştakiler	39	32,97±4,29	.689	.494
22 ve daha büyük yaştakiler	24	32,20±4,27		
Okumakta olduğu üniversite	n	Ort±ss	t	p*
Mersin Üniversitesi	29	32,86±4,43	.306	.761
Çukurova Üniversitesi	34	32,52±4,17		
Okumakta olduğu sınıf	n	Ort±ss	F	p*
2. Sınıf	28	32,75±4,55	.183	.833
3. Sınıf	26	32,88±4,09		
4. Sınıf	9	31,88±4,25		
Müzik aleti çalma durumu	n	Ort±ss	t	p*
Evet	32	32,90±4,53	.420	.676
Hayır	31	32,45±4,03		
Okuduğu bölümü sevme durumu	n	Ort±ss	t	p*
Evet	59	32,84±4,19	.182	.242
Hayır	4	30,25±5,25		
Çocuklarla iletişimi	n	Ort±ss	t	p*
Kolay anlaşırım ve çocukları severim	58	33,20±4,43	.280	.780
Pek anlamamam	5	32,63±4,29		

* p > 0,05

Tablo 3'te görüldüğü gibi çalışma grubunun müziğe ilişkin genel görüşleri; cinsiyet, yaş aralığı, okumakta olduğu üniversite ve sınıf, müzik aleti çalma durumu, okuduğu bölümü sevme durumu ve çocuklarla iletişimi açısından farklılık göstermemektedir (p>.05). Kız öğrencilerin (33,04) puan ortalamasının, erkek öğrencilerden (32,00) bir puan fazla olduğu; ikinci sınıfta (32,75) ve üçüncü sınıftaki öğrencilerin (32,88) puan ortalamasının, dördüncü sınıftaki öğrencilerden (31,88) bir puan fazla olduğu; okuduğu bölümü sevdiğini belirten öğrencilerin (32,84) puan ortalamalarının, sevmediğini belirten öğrencilerden (30,25) iki puan fazla olduğu; çocuklarla kolay anlaşacağını belirten öğrencilerin puan ortalamalarının (33,20) pek anlamadığını söyleyen öğrencilerden (32,63) bir puan fazla olduğu ama bu farkların istatistiki olarak anlamlı olmadığı görülmektedir.

Çalışma Grubunun Müzik Dersine ve Müzik Eğitiminin Çocuklar Üzerindeki Etkilerine İlişkin Görüşleri

Araştırmanın ikinci alt probleminde "Sınıf öğretmeni adaylarının müzik dersine ve müzik eğitiminin çocuklar üzerindeki etkilerine ilişkin görüşleri, çalışma grubunun tanımlayıcı özellikleri açısından ne düzeyde farklılaşmaktadır?" sorusuna yanıt aranmıştır. Tablo 4'te çalışma grubunun SÖAMİG anketinin ikinci bölümüne vermiş oldukları yanıtların puan ortalamaları görülmektedir.

Tablo 4. Çalışma Grubunun Müzik Dersine ve Müzik Eğitiminin Çocuklar Üzerindeki Etkilerine İlişkin Görüşleri

Maddeler	Ort±ss
Müzik dersinde söylenen çocuk şarkıları, çocukların diksiyon gelişimini olumlu yönde etkiler.	4,38±0,77
İlköğretimde çocuklara sanatsal hiçbir ders verilmemeli	1,52±1,13
Müzik dersinin uygulamalı ve oyuna dayalı olmasına gerek yok. Teorik olarak işlene yeter.	1,71±1,08
Müzik dersi, çocuğun sosyal yaşamında daha etkin bir birey olmasını sağlar.	4,20±0,74
Müzik dersi ilköğretimde ancak ve ancak müzik öğretmeni tarafından verilmelidir.	2,96±1,19
Ailelerin ve çevrenin olumsuz baskısının müzik dersini gereksizleştirdiğini düşünüyorum.	3,41±1,27
Sanatsal dersler çocukların kültür derslerini olumsuz yönde etkiler.	1,69±0,94
Çocukların aile ve çevresel etmenlerden dolayı müzik dersinden uzaklaştırıldığını düşünüyorum.	3,65±1,04
Müziği seviyorum ama müzik dersini öğretmekten hoşlanmıyorum	2,80±1,24
Müzik dışındaki derslerde, şarkı ve tekerlemelerle çocuğun konuyu daha iyi öğrenmesi sağlanabilir.	4,46±0,79
Müzik dersini hiç sevmiyorum.	1,93±1,25
Müzik dersinde yapılacak etkinlikler çocukların arkadaş ilişkilerini olumlu yönde etkiler.	4,07±1,14
Müzik dersi; matematik, Türkçe gibi derslerin etüt saati olarak kullanılırsa çocuklar daha başarılı olur.	3,47±1,34
Toplam	40,31±4,38

Çalışma grubunun; SÖAMİG anketinin ikinci bölümüne verdikleri yanıtların puan ortalaması 40,31±4,38'dir. Bu bulgu çalışma grubunun müzik dersine ve müzik eğitiminin çocuklar üzerindeki etkilerine ilişkin görüşlerinin orta düzeyde olumlu olduğu şeklinde yorumlanabilir. Müzik dersine ve müzik eğitiminin çocuklar üzerindeki etkilerine ilişkin görüşlerin, çalışma grubunun tanımlayıcı özellikleri açısından ne düzeyde farklılaştığını sorgulamak amacıyla t-testi ve ANOVA analizleri yapılmıştır. Tablo 5'te çalışma grubunun müzik dersine ve müzik eğitiminin çocuklar üzerindeki etkilerine ilişkin görüşlerinin; cinsiyet, yaş aralığı, okumakta olduğu üniversite ve sınıf, müzik aleti çalma durumu, okuduğu bölümü sevme durumu ve çocuklarla iletişimi açısından ne düzeyde farklılaştığını belirlemek üzere yapılmış olan t-testi ve ANOVA sonuçları sunulmuştur.

Tablo 5. Çalışma Grubunun Müzik Dersine ve Müzik Eğitiminin Çocuklar Üzerindeki Etkilerine İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılması

Cinsiyet	n	Ort±ss	t	p*
Kız	41	39,90±4,24	-1,026	.309
Erkek	22	41,09±4,63		
Yaş aralığı	n	Ort±ss	t	p*
21 ve daha küçük yaştakiler	39	40,76±4,44	1,043	.301
22 ve daha büyük yaştakiler	24	39,58±4,27		
Okumakta olduğu üniversite	n	Ort±ss	t	p*
Mersin Üniversitesi	29	39,68±4,75	-1,051	.298
Çukurova Üniversitesi	34	40,85±4,03		
Okumakta olduğu sınıf	n	Ort±ss	F	p*
2. Sınıf	28	40,78±3,87	.630	.536
3. Sınıf	26	40,30±5,28		
4. Sınıf	9	38,88±2,80		

Müzik aleti çalma durumu	n	Ort±ss	t	p*
Evet	32	41,32±5,03	-1,824	.073
Hayır	31	39,34±3,45		
Okuduğu bölümü sevme durumu	n	Ort±ss	t	p*
Evet	59	43,50±2,38	-1,516	.135
Hayır	4	40,10±4,41		
Çocuklarla iletişimi	n	Ort±ss	t	p*
Kolay anlaşırım ve çocukları severim	58	42,40±3,36	-1,109	.272
Pek anlaşılamam	5	40,13±4,43		

* p >.05

Tablo 5'te görüldüğü gibi çalışma grubunun müzik dersine ve müzik eğitiminin çocuklar üzerindeki etkilerine ilişkin görüşleri; cinsiyet, yaş aralığı, okumakta olduğu üniversite ve sınıf, müzik aleti çalma durumu, okuduğu bölümü sevme durumu ve çocuklarla iletişimi açısından farklılık göstermemektedir (p>.05). Erkek öğrencilerin (41,09) puan ortalamasının, kız öğrencilerden (39,90) iki puan fazla olduğu; 21 ve daha küçük yaşta öğrencilerin (40,76) puan ortalamasının, 22 ve daha büyük yaşta öğrencilerden (39,58) bir puan fazla olduğu; Çukurova Üniversitesinde okuyan öğrencilerin (40,85) puan ortalamasının, Mersin Üniversitesinde okuyan öğrencilerden (39,68) bir puan fazla olduğu; ikinci sınıfta (40,78) ve üçüncü sınıftaki öğrencilerin (40,30) puan ortalamasının, dördüncü sınıftaki öğrencilerden (38,88) iki puan fazla olduğu; çalgı çalan öğrencilerin (41,32) puan ortalamalarının, çalgı çalmayan öğrencilerden (39,34) iki puan fazla olduğu; okuduğu bölümü sevdiğini belirten öğrencilerin (43,50) puan ortalamalarının, sevmediğini belirten öğrencilerden (40,10) üç puan fazla olduğu; çocuklarla kolay anlaşmış olduğunu belirten öğrencilerin puan ortalamalarının (42,40) pek anlaşamadığını söyleyen öğrencilerden (40,13) iki puan fazla olduğu ama bu farkların istatistiki olarak anlamlı olmadığı görülmektedir.

Çalışma Grubunun Aldıkları Müzik Eğitime İlişkin Görüşleri

Araştırmanın üçüncü alt problemde "Sınıf öğretmenleri adaylarının aldıkları müzik eğitime ilişkin görüşleri, çalışma grubunun tanımlayıcı özellikleri açısından ne düzeyde farklılaşmaktadır?" sorusuna yanıt aranmıştır. Tablo 6'da çalışma grubunun SÖAMİG anketinin üçüncü bölümüne vermiş oldukları yanıtların puan ortalamaları görülmektedir.

Tablo 6. Çalışma Grubunun Aldıkları Müzik Eğitime İlişkin Görüşleri

Maddeler	Ort±ss
Müzik dersi lisans eğitiminde olmasa da olur.	2,47±1,24
Müzik dersi, okul öncesi temel eğitimde ilköğretimden daha aktif olmalı	3,68±1,11
Lisans döneminde müzik eğitime ayrılan süre yeterli değil.	3,23±1,27
Aldığım müzik eğitimini öğretmenlikte farklı alanlarla birleştirerek kullanabilirim.	3,79±1,04
Müzik dersinin uzman eğitimci tarafından verilmesine gerek yoktu.	2,49±1,07
Lisans döneminde yeterli düzeyde müzik dersi alıyorum.	2,98±1,25
Sınıf öğretmenlerinin eğitim hayatı boyunca yetersiz aldığı müzik dersinin lisans eğitimini olumsuz etkileyeceğini düşünüyorum.	3,39±1,32
Lisans eğitiminde müzik dersi gereklidir.	4,04±1,00
Sınıf öğretmenlerinin müzik dersine girebilmeleri için müziksel işitme sınavından geçmeleri gerekir.	2,87±1,22

Sınıf öğretmeni adaylarının sanat eğitiminin önemi konusunda bilinçlendirilmesine imkân sunan bir eğitim programıyla sanat alanında daha başarılı olacaklarını düşünüyorum.	4,26±0,78
Sınıf öğretmenlerinin eğitim hayatı boyunca yetersiz aldığı müzik dersinin iş hayatını olumsuz etkileyeceğini düşünüyorum.	3,25±1,31
Sınıf öğretmenlerinin müzik dersine seçmeli olarak girmesi gerektiğini düşünüyorum.	3,04±1,28
Sınıf öğretmeni adaylarının, sanat eğitimi veren bölümlerden seçmeli alan dersleri almalarına olanak sağlanmalı, kendilerini sanat alanında daha fazla geliştirmelerine imkân tanınmalıdır.	4,28±0,88
Müzik eğitiminin sınıf öğretmenliğine olumlu katkıları vardır.	2,47±1,24
Toplam	48,20±4,65

Çalışma grubunun; SÖAMİG anketinin üçüncü bölümüne verdikleri yanıtların puan ortalaması 48,20±4,65'tir. Bu bulgu çalışma grubunun aldıkları müzik eğitime ilişkin görüşlerinin yüksek düzeyde olumlu olduğu şeklinde yorumlanabilir. Çalışma grubunun aldıkları müzik eğitime ilişkin görüşlerinin, tanımlayıcı özellikleri açısından ne düzeyde farklılaştığını sorgulamak amacıyla t-testi ve ANOVA analizleri yapılmıştır. Tablo 7'de çalışma grubunun aldıkları müzik eğitime ilişkin görüşlerinin; cinsiyet, yaş aralığı, okumakta olduğu üniversite ve sınıf, müzik aleti çalma durumu, okuduğu bölümü sevme durumu ve çocuklarla iletişimi açısından ne düzeyde farklılaştığını belirlemek üzere yapılmış olan t-testi ve ANOVA sonuçları sunulmuştur.

Tablo 7. Çalışma Grubunun Aldıkları Müzik Eğitime İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılması

<i>Cinsiyet</i>	n	Ort±ss	t	p*
Kız	41	48,00±4,93	-0,477	.635
Erkek	22	48,59±4,18		
<i>Yaş aralığı</i>	n	Ort±ss	t	p*
21 ve daha küçük yaştakiler	39	48,46±4,68	0,551	.584
22 ve daha büyük yaştakiler	24	47,97±4,69		
<i>Okumakta olduğu üniversite</i>	n	Ort±ss	t	p*
Mersin Üniversitesi	29	47,48±4,88	-1,141	.258
Çukurova Üniversitesi	34	48,82±4,44		
<i>Okumakta olduğu sınıf</i>	n	Ort±ss	F	p*
2. Sınıf	28	49,10±4,74	1,492	.233
3. Sınıf	26	47,96±4,74		
4. Sınıf	9	46,11±3,72		
<i>Müzik aleti çalma durumu</i>	n	Ort±ss	t	p*
Evet	32	48,81±4,78	1,050	.298
Hayır	31	47,58±4,51		
<i>Okuduğu bölümü sevme durumu</i>	n	Ort±ss	t	p*
Evet	59	48,33±4,55	0,866	.390
Hayır	4	46,25±6,50		
<i>Çocuklarla iletişimi</i>	n	Ort±ss	t	p**
Kolay anlaşırım ve çocukları severim	58	52,40±3,57	-2,158	.035
Pek anlayamam	5	47,84±4,58		

Tablo 7’de görüldüğü gibi çalışma grubunun müzik eğitimine ilişkin görüşleri; cinsiyet, yaş aralığı, okumakta olduğu üniversite ve sınıf, müzik aleti çalma durumu, okuduğu bölümü sevme durumu açısından farklılık göstermemektedir ($p>.05$). Bunun yanı sıra çocuklarla kolay anlaştığını belirten öğrencilerin puan ortalamalarının (52,40) pek anlamadığını söyleyen öğrencilerden (47,84) beş puan fazla olduğu ve bu puan farkının çocuklarla kolay anlaştığını belirten öğrenciler lehine istatistiki olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($p<.035$).

21 ve daha küçük yaşta öğrencilerin (48,46) puan ortalamasının, 22 ve daha büyük yaşta öğrencilerden (47,97) bir puan fazla olduğu; Çukurova Üniversitesinde okuyan öğrencilerin (48,82) puan ortalamasının, Mersin Üniversitesinde okuyan öğrencilerden (47,48) bir puan fazla olduğu; ikinci sınıftaki öğrencilerin (49,10), üçüncü sınıftaki öğrencilerden (47,96) iki puan fazla, dördüncü sınıftaki öğrencilerden (46,11) üç puan daha fazla ortalamaya sahip olduğu; çalgı çalan öğrencilerin (48,81) puan ortalamalarının, çalgı çalmayan öğrencilerden (47,58) bir puan fazla olduğu; okuduğu bölümü sevdiğini belirten öğrencilerin (48,33) puan ortalamalarının, sevmediğini belirten öğrencilerden (46,25) iki puan fazla olduğu; ama bu farkların istatistiki olarak anlamlı olmadığı görülmektedir.

Çalışma Grubunun Müzik Eğitiminde Materyal Kullanımı ve Değerlendirilmesine İlişkin Görüşleri

Araştırmanın dördüncü alt probleminde “Sınıf öğretmeni adaylarının müzik eğitiminde materyal kullanımı ve değerlendirilmesine ilişkin görüşleri, çalışma grubunun tanımlayıcı özellikleri açısından ne düzeyde farklılaşmaktadır?” sorusuna yanıt aranmıştır. Tablo 8’de çalışma grubunun SÖAMİG anketinin dördüncü bölümüne vermiş oldukları yanıtların puan ortalamaları görülmektedir.

Tablo 8. Çalışma Grubunun Müzik Eğitiminde Materyal Kullanımı ve Değerlendirilmesine İlişkin Görüşleri

Maddeler	Ort±ss
Müzik dersinde not verirken çocuğun derse katılımı değerlendirmeye alınmaz. Önemli olan bilgidir.	1,93±1,04
Sınıf öğretmeni müzik dersinde teknolojiyi takip etmeli, teknolojik gelişmelerden yararlanılmalıdır.	4,47±0,75
Çocuk şarkıları neşeli ve eğlenceli olmalıdır.	4,52±0,99
Çocukların yaş ve gelişim dönemlerine uygun şarkıların seçiminde yeterli bilgi sahibiyim.	3,63±0,95
Sınıf öğretmenin etkin bir şarkı dağıtıcısının olması müzik dersini ilgi çekici hale getirir.	4,41±0,73
Sınıf öğretmenin müzik dersinde öğreteceği şarkıların yapısı çocukları ruhsal ve psikolojik olarak etkiler.	4,44±0,77
Çocuklara öğretebilecek şarkılar konusunda yeterli repertuarım var.	3,38±1,12
Lisans müzik eğitiminde öğrenmiş olduğum çocuk şarkılarını müzik derslerimde kullanabilirim.	4,20±0,91
<i>Toplam</i>	31,01±3,96

Çalışma grubunun; SÖAMİG anketinin dördüncü bölümüne verdikleri yanıtların puan ortalaması 31,01±3,96’dir. Bu bulgu çalışma grubunun müzik eğitiminde materyal kullanımı ve değerlendirilmesine ilişkin görüşlerinin, orta düzeyde olumlu olduğu şeklinde yorumlanabilir. Çalışma grubunun müzik eğitiminde materyal kullanımı ve değerlendirilmesine ilişkin görüşlerinin, tanımlayıcı özellikleri açısından ne düzeyde farklılaştığını sorgulamak amacıyla t-testi ve ANOVA analizleri yapılmıştır. Tablo 9’da çalışma grubunun müzik eğitiminde materyal kullanımı ve değerlendirilmesine ilişkin

görüşlerinin; cinsiyet, yaş aralığı, okumakta olduğu üniversite ve sınıf, müzik aleti çalma durumu, okuduğu bölümü sevme durumu ve çocuklarla iletişimi açısından ne düzeyde farklılaştığını belirlemek üzere yapılmış olan t-testi ve ANOVA sonuçları sunulmuştur.

Tablo 9. Çalışma Grubunun Müzik Eğitiminde Materyal Kullanımı ve Değerlendirilmesine İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılması

<i>Cinsiyet</i>	n	Ort±ss	t	p**
Kız	41	31,90±3,12	2,522	0,014
Erkek	22	29,36±4,84		
<i>Yaş aralığı</i>	n	Ort±ss	t	p*
21 ve daha küçük yaştakiler	39	31,46±3,88	1,139	0,259
22 ve daha büyük yaştakiler	24	30,29±4,08		
<i>Okumakta olduğu üniversite</i>	n	Ort±ss	t	p*
Mersin Üniversitesi	29	31,17±3,87	0,287	0,775
Çukurova Üniversitesi	34	30,88±4,10		
<i>Okumakta olduğu sınıf</i>	n	Ort±ss	F	p*
2. Sınıf	28	31,32±4,24	0,264	0,769
3. Sınıf	26	30,57±3,74		
4. Sınıf	9	31,33±4,06		
<i>Müzik aleti çalma durumu</i>	n	Ort±ss	t	p*
Evet	32	31,59±4,12	1,178	0,244
Hayır	31	30,41±3,77		
<i>Okuduğu bölümü sevme durumu</i>	n	Ort±ss	t	p**
Evet	59	31,38±3,79	3,059	0,003
Hayır	4	25,50±2,08		
<i>Çocuklarla iletişimi</i>	n	Ort±ss	t	p*
Kolay anlaşırım ve çocukları severim	58	31,17±3,91	1,067	0,290
Pek anlaşamam	5	29,20±4,60		

* p >0,05 - **p <0,05

Tablo 9’da görüldüğü gibi çalışma grubunun müzik eğitiminde materyal kullanımı ve değerlendirilmesine ilişkin görüşleri; yaş aralığı, okumakta olduğu üniversite ve sınıf, müzik aleti çalma durumu ve çocuklarla iletişimi açısından farklılık göstermemektedir (p>.05). Bunun yanı sıra, kız öğrencilerin puan ortalamalarının (31,90) erkek öğrencilerden (29,36) iki puan fazla olduğu ve bu puan farkının kız öğrenciler lehine istatistiki olarak anlamlı olduğu (p<.014); okuduğu bölümü sevdiğini belirten öğrencilerin puan ortalamalarının (31,38) sevmediğini söyleyen öğrencilerden (25,50) altı puan fazla olduğu ve bu puan farkının okuduğu bölümü sevdiğini belirten öğrenciler lehine istatistiki olarak anlamlı olduğu görülmektedir (p<.003).

21 ve daha küçük yaşta öğrencilerin (31,46) puan ortalamasının, 22 ve daha büyük yaşta öğrencilerden (30,29) bir puan fazla olduğu; Mersin Üniversitesinde okuyan öğrencilerin (31,17) puan ortalamasının, Çukurova Üniversitesinde okuyan öğrencilerden (30,88) bir puan fazla olduğu; dördüncü (31,33) ve üçüncü sınıftaki öğrencilerin (31,32) puan ortalamasının, birinci sınıftaki öğrencilerden (30,57) bir puan fazla olduğu; çalgı çalan öğrencilerin (31,59) puan ortalamalarının, çalgı çalmayan öğrencilerden (30,41) bir puan fazla olduğu; çocuklarla kolay anlaşacağını belirten öğrencilerin puan ortalamalarının (31,17) pek

anlaşamadığını söyleyen öğrencilerden (29,20) iki puan fazla olduğu ama bu farkların istatistiki olarak anlamlı olmadığı görülmektedir.

Çalışma Grubunun Müzik Dersini Öğretme Yeterliklerine İlişkin Görüşleri

Araştırmanın beşinci alt probleminde “Sınıf öğretmeni adaylarının müzik dersini öğretme yeterliklerine ilişkin görüşleri, çalışma grubunun tanımlayıcı özellikleri açısından ne düzeyde farklılaşmaktadır?” sorusuna yanıt aranmıştır. Tablo 10’da çalışma grubunun SÖAMİG anketinin beşinci bölümüne vermiş oldukları yanıtların puan ortalamaları görülmektedir.

Tablo 10. Çalışma Grubunun Müzik Dersini Öğretme Yeterliklerine İlişkin Görüşleri

Maddeler	Ort±ss
Çocuklarda müziksel işitme duyusunu geliştirmeye yönelik yeterli repertuarım var.	3,03±1,12
Sınıf öğretmenlerinin müzik dersi verebilmesi için iyi bir ritim kulağı olmalı.	3,80±1,04
İstiklal marşını yönetmek çok zor. Yapabileceğimi sanmıyorum.	2,30±1,25
Sınıf öğretmeni müzik dersinde ne kadar yeterliyse, çocukların sanatsal yönlerinin o kadar bilincinde olur.	4,17±0,85
Müziğe karşı yetenekli olduğumu düşünüyorum.	2,92±1,28
Sınıf öğretmeni müzik dersinde blok flüt öğretmen zorundadır.	2,36±1,27
Lisans eğitimini aldığım çalgıları öğretmen olduğumda derslerimde kullanabilirim.	4,04±1,11
Müzik dersinde, çocuklarla koro ya da orkestra oluşturup yönetebilirim.	3,58±1,07
Çocuklarda müziksel işitme duyusunun gelişimine ilişkin yeterli repertuvara sahip değilim.	2,77±1,12
Sınıf öğretmeni en az bir müzik aleti çalmak zorundadır.	3,84±1,16
Sınıf öğretmeni, kazanılması gereken olumlu davranışları şarkılar yoluyla çocuklara kolayca öğretebilir.	4,36±0,76
Sınıf öğretmeni müziksel deşifreyi (ilk görüşte tanımadığımız bir eseri okuyabilmeyi) çok iyi düzeyde yapabilmeli.	3,14±1,07
Çocukların doğal sesleri ayırt etmelerine yönelik aktiviteler hakkında bilgi sahibiyim.	3,73±1,03
İstiklal marşı doğru bir şekilde yönetebilirim.	3,34±1,09
Lisans eğitiminde almış olduğum müzik teorisi bilgilerini öğretmenliğimde kullanabileceğimi düşünmüyorum.	2,82±1,35
Müzik konusunda yeteneksizim.	2,42±1,21
Sınıf öğretmeni müzik aleti çalmak zorunda değildir.	2,76±1,31
<i>Toplam</i>	55,46±5,16

Çalışma grubunun; SÖAMİG anketinin beşinci bölümüne verdikleri yanıtların puan ortalaması 55,46±5,16’dır. Bu bulgu çalışma grubunun müzik dersini öğretme yeterliklerine ilişkin görüşlerinin, yüksek düzeyde olumlu olduğu şeklinde yorumlanabilir. Çalışma grubunun müzik dersini öğretme yeterliklerine ilişkin görüşlerinin, tanımlayıcı özellikleri açısından ne düzeyde farklılaştığını sorgulamak amacıyla t-testi ve ANOVA analizleri yapılmıştır. Tablo 11’de çalışma grubunun müzik dersini öğretme yeterliklerine ilişkin görüşlerinin; cinsiyet, yaş aralığı, okumakta olduğu üniversite ve sınıf, müzik aleti çalma durumu, okuduğu bölümü sevme durumu ve çocuklarla iletişimi açısından ne düzeyde farklılaştığını belirlemek üzere yapılmış olan t-testi ve ANOVA sonuçları sunulmuştur.

Tablo 11. Çalışma Grubunun Müzik Dersini Öğretme Yeterliklerine İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılması

<i>Cinsiyet</i>	n	Ort±ss	t	p*
Kız	41	55,39±5,32	-0,146	0,885
Erkek	22	55,59±4,98		
<i>Yaş aralığı</i>	n	Ort±ss	t	p*
21 ve daha küçük yaştakiler	39	55,71±5,32	0,501	0,618
22 ve daha büyük yaştakiler	24	55,04±4,98		
<i>Okumakta olduğu üniversite</i>	n	Ort±ss	t	p*
Mersin Üniversitesi	29	54,72±4,10	-1,045	0,300
Çukurova Üniversitesi	34	56,08±5,91		
<i>Okumakta olduğu sınıf</i>	n	Ort±ss	F	p*
2. Sınıf	28	56,21±6,02	0,620	0,541
3. Sınıf	26	55,07±3,73		
4. Sınıf	9	54,22±6,07		
<i>Müzik aleti çalma durumu</i>	n	Ort±ss	t	p*
Evet	32	56,31±5,18	1,338	0,186
Hayır	31	54,58±5,07		
<i>Okuduğu bölümü sevme durumu</i>	n	Ort±ss	t	p*
Evet	59	55,52±5,29	0,381	0,704
Hayır	4	54,50±2,88		
<i>Çocuklarla iletişimi</i>	n	Ort±ss	t	p*
Kolay anlaşırım ve çocukları severim	58	56,40±5,22	-0,421	0,675
Pek anlayamam	5	55,37±5,20		

* p > 0,05

Tablo 11’de görüldüğü gibi çalışma grubunun müzik dersini öğretme yeterliklerine ilişkin görüşleri; cinsiyet, yaş aralığı, okumakta olduğu üniversite ve sınıf, müzik aleti çalma durumu, okuduğu bölümü sevme durumu ve çocuklarla iletişimi açısından farklılık göstermemektedir (p>.05). Çukurova Üniversitesinde okuyan öğrencilerin (56,08) puan ortalamasının, Mersin Üniversitesinde okuyan öğrencilerden (54,72) iki puan fazla olduğu; ikinci sınıftaki öğrencilerin (56,21) ve üçüncü sınıftaki öğrencilerden bir puan (55,07), dördüncü sınıftaki öğrencilerden (54,22) iki puan daha fazla puan ortalamasına sahip olduğu; çalgı çalan öğrencilerin (56,31) puan ortalamalarının, çalgı çalmayan öğrencilerden (54,58) iki puan fazla olduğu; okuduğu bölümü sevdiğini belirten öğrencilerin (55,52) puan ortalamalarının, sevmediğini belirten öğrencilerden (54,50) bir puan fazla olduğu; çocuklarla kolay anlaşacağını belirten öğrencilerin puan ortalamalarının (56,40) pek anlayamadığını söyleyen öğrencilerden (55,37) bir puan fazla olduğu ama bu farkların istatistiki olarak anlamlı olmadığı görülmektedir.

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Bu araştırmada sınıf öğretmeni adaylarının müzik eğitimine ilişkin görüşleri incelenmiştir. Araştırma kapsamında sınıf öğretmeni adaylarının, beş bölümden oluşan SÖAMİG anketinden aldıkları ortalama puanlar, cinsiyet, yaş aralığı, okumakta olduğu üniversite ve sınıf, müzik aleti çalma durumu, okuduğu bölümü sevme durumu ve çocuklarla iletişimi açısından ayrı ayrı karşılaştırılmıştır.

Yapılan analizler sonucunda; sınıf öğretmeni adaylarının genel olarak müziğe ilişkin görüşlerinin orta düzeyde olumlu olduğu; bu görüşün sınıf öğretmeni adaylarının cinsiyeti, yaş aralığı, okumakta olduğu üniversite ve sınıfı, müzik aleti çalma durumu, okuduğu bölümü sevme durumu ve çocuklarla iletişimi açısından farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Sınıf öğretmeni adaylarının müzik dersine ve müzik eğitiminin çocuklar üzerindeki etkilerine ilişkin görüşlerinin orta düzeyde olumlu olduğu; bu görüşün sınıf öğretmeni adaylarının cinsiyeti, yaş aralığı, okumakta olduğu üniversite ve sınıfı, müzik aleti çalma durumu, okuduğu bölümü sevme durumu ve çocuklarla iletişimi açısından farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Sınıf öğretmeni adaylarının müzik dersini öğretme yeterliklerine ilişkin görüşlerinin yüksek düzeyde olumlu olduğu; bu görüşün sınıf öğretmeni adaylarının cinsiyeti, yaş aralığı, okumakta olduğu üniversite ve sınıfı, müzik aleti çalma durumu, okuduğu bölümü sevme durumu ve çocuklarla iletişimi açısından farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Bu araştırmadan elde edilen sonuçların aksine Çelik (2001) ve Sungurtekin (2016) sınıf öğretmenliği adaylarının müzik ve müzik öğretimi dersindeki yeterliklerini inceledikleri araştırmalarında öğretmen adaylarının yetersiz olduğunu belirlemişlerdir.

Sınıf öğretmeni adaylarının aldıkları müzik eğitime ilişkin görüşlerinin yüksek düzeyde olumlu olduğu; bu görüşün sınıf öğretmeni adaylarının cinsiyeti, yaş aralığı, okumakta olduğu üniversite ve sınıfı, müzik aleti çalma durumu ve okuduğu bölümü sevme durumu açısından farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra çocuklarla kolay anlaşabildiğini belirten öğrenciler pek anlayamadığını söyleyen öğrencilerden ($p<.035$) daha olumlu bir görüş içerisindedir. Sınıf öğretmeni adaylarının müzik eğitiminde materyal kullanımı ve değerlendirilmesine ilişkin görüşlerinin orta düzeyde olumlu olduğu; bu görüşün sınıf öğretmeni adaylarının yaş aralığı, okumakta olduğu üniversite ve sınıfı, müzik aleti çalma durumu ve çocuklarla iletişimi açısından farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra kız öğrenciler erkek öğrencilerden ($p<.014$) ve okuduğu bölümü seven öğrenciler sevmeyen öğrencilerden ($p<.003$) daha olumlu bir görüş içerisindedir. Sınıf öğretmeni adaylarının müzik eğitiminde materyal kullanımı ve değerlendirilmesine ilişkin görüşlerinin orta düzeyde olumlu olduğuna yönelik bu sonuç; Özden'in (2017) sınıf öğretmeni adaylarının aldıkları müzik eğitime ve müzik eğitiminde materyal kullanımına ilişkin yapmış olduğu araştırma sonuçlarıyla örtüşmekte, bu açıdan yapılan araştırma ilgili literatürle benzer sonuçlar ortaya koymaktadır.

Araştırma sonuçları doğrultusunda; sınıf öğretmenliği anabilim dallarında verilen müzik eğitimi dersinin dönem sayısının artırılması, farklı dönemlere bölünerek öğrencilerin müzik eğitimi konusunda bilgi ve birikim düzeylerinin kalıcı olmasının sağlanması; sınıf öğretmenliği anabilim dallarında verilen müzik ve müzik eğitimi derslerinde öğrencilerin daha dikkatli ve özenli davranmalarını sağlamak amacıyla dersin akademik not ortalamasına etkisinin artırılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Ada, S. (2001). Sınıf öğretmeni yetiştiren okullarda öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin program içindeki yeri. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 14, 1-10.
- Çelik, B. (2001). *Sınıf öğretmeni adaylarının müzik eğitimi ve öğretimi konusundaki donanımları üzerine bir araştırma*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Çelik, Y. (2018). *Sınıf öğretmeni adaylarının müzik öğretimine ilişkin tutumları, öz yeterlilik inançları ve müzik yeteneklerine ilişkin öz yeterlilikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Amasya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Amasya.
- Çiçek, S. (2000). *İlköğretimde müzik*. Ezgi Yayınları, Bursa.
- Çilingir, V. (2012). *Sınıf öğretmenlerinin ilköğretim müzik dersi öğretim programı (2006) kazanımlarına ilişkin görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından irdelenmesi (Aydın ili örneği)*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Deliduman, C.G. (1999). Güzel sanatlar fakültesi mezunları ve sanat öğretmenliği. *Milli Eğitim Dergisi*, 142, 61-62.
- Göğüş, G. (2008). İlköğretim I. kademe müzik eğitiminde öğretmenin etkinliği. *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2), 369-382.
- Hardalaç, N. (2012). *Öz-düzenlemeli öğrenme yönteminin çalgı eğitimi boyutunda bireysel çalışma sürecine etkisi: Gazi Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı örneği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Işıktaş, B., ve Tanar, M. (2015). Kimlik oluşumu sürecinde popüler müziğin etkisi. *Sosyoloji Konferansları*, 51, 31-49.
- Karan, M. (2008). *İlköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin lisans döneminde aldıkları müzik eğitiminin mesleki yaşantılarına etkileri üzerine bir araştırma*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karasar, N. (2004). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Nobel Yayın, Ankara.
- Kocabaş, A. (2000). Sınıf öğretmenlerinin müzik derslerindeki yetersizliklerine ilişkin görüşleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7 (7), 7-11.
- Kösreli, S. (2012). *Sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin hizmet içi eğitim ihtiyaçları üzerine bir inceleme: Erzurum ili örneği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Mete, M. (2019). *Kodaly yönteminin sınıf öğretmeni adaylarının müziksel bilgi ve becerilerine etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Okan, S. (2010). *Sınıf öğretmenlerinin müzik dersindeki yeterlikleri gerçekleştirmelerine ilişkin görüşleri: Diyarbakır il örneği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Burdur.
- Özden Ö. (2017). *Sınıf öğretmenliği ve okulöncesi öğretmenliğinde müzik eğitimi/öğretimi dersi yöntem ve uygulamaları: Kocaeli Üniversitesi örneği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Pehlivan, K.B. (2008). Sınıf Öğretmeni adaylarının sosyo-kültürel özellikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerine bir çalışma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4 (2), 151-168.
- Sungurtekin, Ş. (2016). *Sınıf öğretmeni yetiştirme programında müzik eğitimi yeterliklerinin belirlenmesi ve sınıf öğretmeni adaylarının yeterliklerinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Şahin, K. (2002). *İlköğretim I. kademe müzik derslerine ilişkin öğretmen görüşleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Şahin, O. (2009). *Kırıkkale il merkezinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin müzik dersi ile ilgili yeterliliklerine ilişkin bir araştırma*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Kırıkkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Şenler, Ö. (2014). *Sınıf öğretmenlerinin müzik dersindeki yeterliliklerine ilişkin görüşleri: Ankara ili örneği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Taş, S. (2011). *Sınıf öğretmeni adaylarının klasik batı müziğine ilişkin tutumları*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yağışan, N., Sünbül, A.M. ve Yücalan, Ö.B. (2006). Eğitim fakültesi güzel sanatlar ve diğer bölüm öğrencilerinin benlik imgesive denetim odaklarının karşılaştırılması. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17, 595-607.
- Yıldız, G. (2002). *İlköğretimde müzik öğretimi, birinci kademe*. Anı Yayıncılık, Ankara.

Yünlü, F. (2002). *İlköğretim okullarında sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin eğitim gereksinimleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

The classroom teacher is the person who leaves the most important marks in the education life of the individual. She/he is like a new parent outside the family, sometimes accidentally calling out *mom* or *dad* for a primary school student. The relationship of classroom teacher has with his students is primarily based on love. In the continuation of this love, the student starts to develop a sense of belonging to the class he is in. The child owns the class and the teacher. He starts to prefer to say *us* instead of *me*. Class is a team in the eyes of the elementary school student and as in any team, some members differ in their class with certain characteristics. Some classmates are more successful in mathematics. Some memorize long poems faster than others. A classmate did not score a goal in a school match but his paintings are always liked and they are exhibited in school boards. Another classmate sang the most admired songs at the school concert. Although he is not a prominent student in every field, is aware of the success of classmates in different fields. It is the most important step to be taken both to create a successful classroom environment, to raising self-confident individuals that to be aware of the differences that students have and support the development of capabilities that bring about these differences. At this point, art education will be the indispensable assistant of the classroom teacher. Qualified students, grows in the hands of qualified teachers. It is expected from the classroom teacher to be aware of the impact of art and music as a branch of art on the personality of the student. Music is the art of expressing emotions and thoughts with sounds. In the words of Işıktaş and Tanar (2015: 33), through music, individuals acquire their cultural self from an early age. From this point of view, the aim of this research is to examine the pre-service teachers' opinions on music education. For this purpose, the following sub-problems have been searched:

1. What extent does it differ the sample of the research's descriptive characteristics about pre-service teachers' opinions on music?
2. What extent does it differ the sample of the research's descriptive characteristics about pre-service teachers' opinions on music lesson and the effects of music lesson on children?
3. What extent does it differ the sample of the research's descriptive characteristics about pre-service teachers' opinions on the music education they take?
4. What extent does it differ the sample of the research's descriptive characteristics about pre-service teachers' opinions on materials and evaluation in music education?
5. What extent does it differ the sample of the research's descriptive characteristics about pre-service teachers' opinions on their competency of music teaching?

Method

The survey model was used in the research. The universe of the research consists of pre-service teachers who are studying at Çukurova and Mersin Universities Faculty of Education Class Education Department, during spring semester of 2018-2019 academic year. The sample of the research consists of 63 pre-service teachers who are studying at the second,

third and fourth grade levels. In the scope of the research, pre-service teachers' average scores obtained from the five-part survey named "Pre-Service Teachers' Opinions on Music and Music Education" were compared with gender, age range, university and class which studying, the situation of playing musical instrument, the situation of liking school, and the situation of communicating with children by t-test and ANOVA.

Results and Discussion

According to the findings of the research, it has been observed that the view of pre-service teachers in the sample of study about music, about music lesson and the effect of music education in children, about materials and evaluation in music education is moderately positive; about music education they take and about their competency of music teaching is highly positive. This result is similar to some results in the literature. However, when the related literature is examined Students who said he has an easy understanding with children have more positive view about the music education they take ($p < .035$). Female students' and students' who like the department they study have more positive view about materials and evaluation in music education ($p < .014$).